

Unsere finnischen Freunde übersetzten für die Veröffentlichung in »VAPAA AJATTELIJA«:

Mihin tarvitaan ateistiliittoa?

1. Ateismi ei ole maailmankatsomus. Se vain sulkee piiristään pois muutamia erityisen irrationaalisia maailmankatsomuksia. Se ainoastaan poistaa muutamia vääriä kuvitelmia, ilman että sen täytyisi tuoda mukanaan jonkinlaatuisia positiivisia kuvitelmia tai päämääriä, yhtä vähän kuin esim. »alamiismi« (= »epäusko noitiin«) tai aklorantropismikaan (= »epäusko vihreisiin miehiin«). Koska molemmat viimeksimainitut epäuskot, joiden riviin voisi periaatteessa lisätä loputtoman monia muitakin, eivät ole kovin laajalle levinneitä tai esiintyvät muiden vaihtoehtojen yhteydessä, ei ole olemassa vastaavia käsitteitä, eikä kukaan kaipaa niitä. »Ateismin« kanssa olisi samoin, jos usko yhteen tai useampiin ylilunnollisiin olentoihin ei olisi niin laaja. Asian itsensä puolesta on siis erityinen järjestö ateisteille tarpeeton, kuten se päinvastoin olisi tarpeen maailmankatsomukselle, myöskin puolittain tekaistulle rationaaliselle sellaiselle (ilman organisaatiota ei voi olla esim. tiedettä!).

2. Kuitenkin on jumalan tai vastaavien kuvitelmien puute ihmisen ajattelussa ulkoapäin uhattu. Ylivoimaisesti suurin osa ihmiskuntaa on järjestöjen, jotka haluavat pakottaa sen tähän kuvitelmaan, vallan tai hyvin tunkeilevan vaikutuksen alla. Koska kuvitelma jumalasta ei voi syntyä eikä säilyä vähintään minimaalisen tarkkuuden ja ihmisensisäisen yhtenäisyyden oloissa, on sen valittaminen ulkoapäin tulevien manipulaatioitten tai väkivallan kautta välttämätöntä. Kaikki uskonnot toimivat poikkeuksetta oveluudella tai väkivallalla tai molemmilla eivätkä koskaan jätä hyödyntämättä heikkouksia (lapsuus, sairaus, sosiaalinen hätä). Ne tuntevat ja tietävät, että ne eivät voi muuten olla olemassa.

3. Koska usko jumalaan on virheellinen, on se aina uhattuna, sitä pitää siksi jatkuvasti ja joskus mahtavallakin vaivannäöllä suojata havainnoilta ja ajatustoiminnoilta, jotka sen kumoavat. Kun se pääasiallinen keino, jolla tämä tuotetaan ja säilytetään, on yhdenmukainen sosiaalinen paine - tapahtuma, jotka kuvataan esim. lonescon »Sarviukuonoissa« -, vaarantavat sitä pohjimmiltaan aina reiät yleistettyjen hulluuskuvitelmien keskinäisen vahvistuksen verkossa. Toisin sanoen: jokainen uskovaisen havaitsema epäuskoinen vaikuttaa potentiaalisesti aina kuten lapsi Andersenin sadussa »Keisarin uudet vaatteet«. Tämä vaikutus siis lähtee jo hänen pelkästä olemassaolostaan. Tästä syystä yrittävät kaikki uskonnolliset järjestöt, mikäli siihen pystyvät, eliminoida jokaisen yksittäisen ateistin. Paras väline tähän on epäilemättä hänen fyysinen tuhoamisensa, josta he eivät siksi koskaan kieltäydy, mikäli he pystyvät sen suorittamaan. Jos he eivät siihen pysty, niin yrittävät he toisella tavalla vähentää hänen olemassaolostaan lähtevää vaaraa erityisesti estämällä hänen mielipiteen- ilmaisuaan tai paineella hänen sosiaaliseen olemassaoloonsa. Niinkauan kuin siis on uskovaisia ovat kaikki ateistit uhattuina.

Koska he pelkällä olemassaolollaan uhkaavat uskovaisia sellaisinaan potentiaalisesti, uhkaavat uskovaiset heitä - mutta ei tosin heidän olemassaolollaan, vaan heidän väistämättömällä

aggressiollaan. Sillä koska uskovaisten pitää pakottaa itsensä uskoonsa, mutta sen puute ei kaipaa vaivannäköä, tekee jokaisen niinsanotusti tartuttavan esimerkin voima sen vaivannäön vielä suuremmaksi (siis kiusaa heitä subjektiivisesti) ja antaa heidän siksi toivoa tai toimittaa tartuntalähteen katoamista (se että he sen lisäksi yrittävät pakottaa heidän toivomansa käyttäytymismuodot myös kaikille muille - ajatelkaamme kirkkojen tai ulemojen vaikutusta lainsäädäntöön, esim. aborttilakeihin tai sianhoitoon - mainittakoon tässä vain lisänä, sen ollessa vähemmän perustavaa laatua kuin jo esitetty syy-yhteys.)

4. Koska jokainen ateisti, niinkauan kuin on uskontoja, on täten vähintään potentiaalisesti, yleensä jopa aktuaalisti uhattuna - ajatelkaamme, jos etsimme karkeaa esimerkkiä nykyajasta, esim. islamilaisia maita ja ehkä jo pian entisen Neuvostoliiton pirstaleita - kannattaa mahdolli suuksien mukaan kaikkien ateistien liittyä yhteen puolustussyistä. Puolustus tulee näin ensi sijassa suuntautumaan valtiollisia toimenpiteitä vastaan, jotka suosivat uskontoja, joko sallimalla niille etuaseman heikkousteilojen hyväksikäytössä, ennenkaikkea lasten indoktrinoinnissa, tai rajoittamalla mielipiteen vapauden käyttöä uskonnonkriittisiin; ja lopuksi varustamalla uskonnollisia järjestöjä tukiaisilla, etuoikeuksilla tai pääsyllä valtiollisiin propaganda-aparaatteihin tai päätöksentekuelimiin ja näin sallimalla niiden päästä osallisiksi valtion auktoriteetistä. (Minusta olisi myös tärkeää, että ateistiliitto, niin kauan kuin se ei voi poistaa uskontoja, painostaisi vähintään niiden tasa-arvoiseen kohteluun koosta riippumatta, sillä uskonnollinen yhtenäisyysjärjestö, joka seisoo valistuneisuutta vastassa, voi käydä tälle luonnollisesti huomattavasti vaarallisemmaksi kuin uskonnollinen hajaannus: jokainen kilpailu uskontojen välillä vaikuttaa molemminpuolisen parodian prinssiin tavoin samoin kuin edellä (kohta 3.) kuvattu ja uskontojen vihaama uskonnottomien ihmisten olemassaolo. Siksi vaikuttaa minusta olevan ateistisille järjestöille aivan virheellistä ja typerää katsella vahingoniloisesti tai peräti aktiivisesti avustaa pienten uskontojen, ns. sektien vainoja, jotka minun maassani kohtaavat nykyään sannyasinien jälkeen scientologit.)

Ateistiliiton toinen tehtävä tulee luonnollisesti olemaan sen omien jäsenten immunisointi uskonnollista propagandaa vastaan, siten että se tekee omien edustajiensa tyypillisimmät ajatusvirheet ennakkoon selviksi: sillä koska uskonnoilla on käytössään valtava, maksettu aparaatti, voivat ne kustantaa suuren joukon erikoistuneita, usein valtiollisiin virkoihin (lehtimies, professori) piiloutuneita puolestapuhujia joiden erityisenä tehtävänä on viljellä tiettyjä ajatusvirheitä, esim. petitio principii, propagandistisesti hyödyntää aitoja tai näennäisiä tieteen tietoisuusaukkoja (erästä tällaista lajia voisi luonnehtia pilkkanimellä »kvanttiteologia«), sekä hämätä todistusvaatimuskysymyksessä positiivisten väitteiden kohdalla jne. Koska yksilö ei voi panna vastaan mitään samnarvoista jo vuosisatoja pyörineelle ja, ennenkaikkea, päätoimiselle ja työnjakoiselle aparaatille - hän voi vain parhaassa tapauksessa henkilökohtaisesti löytää ja suodattaa jokaisen yksittäisen uskonnon suojaksi tekaistun ajatusvirheen, jotka yhteiskunnan eri tasoilla häneen kohdistetaan, mutta ei voi aluksi havaita erilaisten vaadittujen ajatusvirheitten jakoa eri henkilöitten kesken, jotka kaiken lisäksi pystyvät teeskentelemään vastakohtia keskenään jne. - on hänelle hyödyksi, jos ateistinen järjestö ottaa häneltä osan työstä ja valmistele häntä kohtaamaan - avoimet tai naamioitutuskonnon puolestapuhujat. Se vapauttaa hänet näin työstä, johon keskinkertainen yksilö uhkaa väsyä ja

tukehtua.

5. Koska uskonto edellämainituista syistä ei voi koskaan lakata muodostamasta uhkaa kaikille valistuneille ihmisille (= ateisteille), seuraa tästä, että heidän puolustuksellinen päämääränsä täytyy sisältää itsessään myös hyökkäävän, nimittäin mahdollisimman täydellisen uskonnon hävityksen; uskonnon, ja aivan erityisesti dogmaattisten uskontojen (»kirjoitususkontojen«), perustavanlaatuisen luonne, joka nimenomaan vaatii sacrificium intellectus'ta voidakseen elää, ei jätä ateistien itsesäilytyspyrkimykselle muuta vaihtoehtoa. Ateistiliiton tehtävänä täytyy sen vuoksi myös olla kannattajien vetäminen pois uskonnoilta loppuun saakka valistuksella satiirilla ja muilla tarkoituksenmukaisilla menetelmillä.

6. Vastaavasti kuin lääketiede, jonka päämääränä on sairauksien poistaminen, ei kuitenkaan niiden senhetkisten tai mahdollisten kantajien poliittinen tai maailmankatsomuksellinen vaikuttaminen, on myös ateismin olemus ja päämäärä negatiivis-puolustuksellinen, nimittäin erään tietyn henkisen järkähtämisen poistaminen. (Jos sitä ei olisi luotu yhteiskunnallisesti yksilöllisyydestä kansanilmiöksi ja vastaavasti hemmoteltu ja käsittelyltä suljettu, olisi taistelu sitä vastaan todennäköisesti verrattomasti helpompaa.) Kaikki muu tähän ateismin perusolemukseen on jo tullut sanotuksi: väistämätön seuraus tästä on, että ateistiliiton on jäätävä maailmankatsomuksellisesti ja poliittisesti puolueettomaksi ja tarjottava paikkaa jokaiselle vähintään ateistiksi tunnustautuvalle ilman erottelua. Tiedostamisesta, että minkään lajin tai vesitysasteen jumalia ei ole, ei suinkaan seuraa jotakin tiettyä suhtautumista hampaitten harjaukseen tai ajankohtaisemmin sanottuna: vivisektioon, vegetarismiin, kulkutautitorjuntaan, lakisäätöiseen aborttiaikaan, kulloinkin ajankohtaiseen sotaan jne. Ateistiliiton pitäisi jos suinkin mahdollista olla vaatimatta jäseniltään mitään tiettyä näkemystä näihin ja kaikkiin muihin ihmiselon tai lainsäädännön kysymyksiin, vaan ainoastaan niihin lainsäädännön kysymyksiin, jotka antavat uskonnolle erikoisoikeuksia, sekä luonnollisesti kaikkien uskonnollisten yhdistyksen sulkemiseen pois lainsäädännöstä itsestään. Jokainen uskonto saa asettaa vaatimuksia vain omille jäsenilleen (minkä yhteydessä jäsenyyden vapaaehtoisuuden täytyy olla taattu), ei kuitenkaan käyttää valtiokoneistoa näiden vaatimusten läpilyömiseen, oli sitten kohteena omat jäsenet tai kaikki valtion kansalaiset.

Tämän minimaalikonsensuksen yli ei minkään ateistiliiton pitäisi vaatia jäseniltään mielipiteitä tai kannanottoja; se menettäisi sen kautta oman ilmaistun luonteensa ja saisi tilalle maailmankatsomuksellisen tai poliittisen yhdistyksen luonteen. Tosin pitää olla sille sallittua todistaa tai ottaa kantaa uskonnon vaikutukseen yhteiskunnan kaikilla mahdollisilla aloilla, luonnollisesti myös muilla kuin uskontokysymyksiä koskevan lainsäädännön alalla, tai hyökätä sitä vastaan; kuitenkin on sen pidättäytyttävä kaikista omista positiivisista kannanotoista mainittuihin teemoihin. Uskonto on suuri paha, mutta ei se ainoa; sen joka haluaa lisäksi taistella muita pahoja vastaan täytyy säilyttää vapaus tehdä tämä hänelle oikealta vaikuttavalla tavalla millä tahansa kohtaa, mutta ei käyttää ellei peräti velvoittaa ateistiliittoa tähän taisteluun, eikä edes siihen erityiseen taistelumetodiin, jota han pitää oikeana jotakin tiettyä yli uskonnon käyvää pahaa vastaan.

Järki on, valitettavasti!, yhtä historiallinen ilmiö kuin sen vastakohtakin; se ei kukoista kaikkina aikoina eikä kaikissa olosuhteissa samalla tavalla eikä samoissa pääkohdissa. Kun sen seurauksena ovat myös ne kulloinkin kyseessäolevasta perinnetämuovaavasta taustasta lähtevät tiet erilaisia, jotka mahdollistivat yksilölle vapautua uskonnon pauloista, eli on samaan aikaan olemassa hyvinkin erilaisia potentiaalisia ateisteja, on minun periaatteitteni hyväksyminen jo käytännön syistä suositeltavaa kaikille ateistiliiton kannattajille - ainakin, jos he haluavat voittaa.

Fritz Erik Hoevels